

УДК 616.31.-089(477.85)

*Н.Б.Кузняк, В.В.Бедик***КРОКИ СТАНОВЛЕННЯ ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ
НА БУКОВИНІ**Кафедра хірургічної та дитячої стоматології(зав. – доц. Н.Б.Кузняк)
Буковинського державного медичного університету м. Чернівці

Резюме. У статті викладені основні аспекти діяльності, досягнення відділення хірургічної стоматології обласної клінічної лікарні і кафедри хірургічної та дитячої стоматології Буковинського державного медичного університету.

Ключові слова: хірургічна стоматологія, тенденції розвитку, досягнення, перспективи.

Історія розвитку організації хірургічної стоматологічної допомоги на Буковині має давню історію, вагомі здобутки, завдяки людям, які працювали та працюють сьогодні.

Відділення щелепно-лицевої хірургії як самостійний структурний підрозділ організоване у 1980 році на базі 2-ї міської лікарні м. Чернівці по вул. Нагірна. Першим завідувачем відділення був призначений лікар вищої кваліфікаційної категорії Триф Єфим Айзекович, який очолював колектив до 1989 року. У 1980 році відділення стало навчальною клінічною базою курсу стоматології Чернівцького медичного інституту. Завідувачем курсу стоматології був призначений к.мед.н., доцент Соломенний Сергій Максимович.

У 1983 році відділення щелепно-лицевої хірургії у складі 2-ї міської лікарні переведено за новою адресою – вул. Гагаріна, 4. З 1989 по 1991 рік відділенням завідував Шановський Анатолій Миколайович, лікар вищої хірургічної кваліфікаційної категорії, який у 1986 році закінчив стоматологічний факультет Одеського медичного інституту ім. М.І.Пирогова. У 1987 р. – лікар-ординатор відділення щелепно-лицевої хірургії 2-ої міської лікарні м. Чернівці. У 1989-1991рр. – завідувач відділення щелепно-лицевої хірургії Чернівцької обласної клінічної лікарні.

У 1991 році 2-а міська лікарня реорганізована, а відділення стало підрозділом обласної клінічної лікарні, яке у 1991-2009 рр. очолював Каленчук Віктор Васильович.

Каленчук В.В. у 1988р. закінчив стоматологічний факультет медичного університету м. Кишинів, Молдова, 1991р. – завідувач відділення щелепно-лицевої хірургії обласної клінічної лікарні м. Чернівці, лікар вищої категорії з хірургічної стоматології. У 1994 році проходив стажування з дентальної імплантології в клініці Віденського університету, Австрія. З 1988р. – керівник клініки дентальної імплантології навчального центру RADIX у м. Чернівці. Член АІУ, ЄАО, МКОІ. Клінічний консультант ПК “Проекція” – виробника системи дентальних імплантатів RADIX. З вересня 2008 року – асистент кафедри хірургічної та дитячої стоматології БДМУ.

З березня 2009 року завідувач відділення лікар вищої кваліфікаційної категорії Бедик Віктор Васильович, який закінчив Львівський Орде-

на Дружби народів державний медичний інститут у 1991 році, і в тому ж році був зарахований до інтернатури у відділення щелепно-лицевої хірургії ОКЛ, 1991-2008 рр. – лікар – ординатор цього відділення. Неодноразово брав участь у міжнародних та вітчизняних науково-практичних конференціях, симпозиумах, семінарах, з’їздах стоматологів України.

З 1997 по 2008 рік – відповідальна за курс стоматології БДМУ Кузняк Наталія Богданівна, кандидат медичних наук, доцент, лікар вищої кваліфікаційної категорії з хірургічної стоматології; стаж педагогічної роботи у вищих закладах освіти III-IV рівня акредитації – 14 років, лікарський стаж – 17 років.

У 1992 році закінчила Львівський Орден Дружби народів державний медичний інститут за спеціальністю “Стоматологія”.

У 1995 році вступила до аспірантури при Вінницькому державному медичному університеті ім. М.І.Пирогова, яку закінчила достроково.

З вересня 1996 по вересень 1997 року – асистент кафедри хірургічної стоматології Вінницького державного медичного університету ім. Пирогова М.І., а з вересня 1997 року – асистент курсу стоматології кафедри факультетської хірургії Буковинської державної медичної академії.

Кандидатська дисертація на тему “Комплексне лікування гнійно-запальних процесів щелепно-лицевої ділянки препаратами з сорбційною дією” захищена в 1999 р., науковий ступінь кандидата медичних наук присвоєно у 2000 р, вчене звання “доцент” – у 2002 р.

З вересня 2008 року Кузняк Н.Б. обрана за конкурсом на посаду завідувача кафедри хірургічної та дитячої стоматології Буковинського державного медичного університету БДМУ на новоствореному стоматологічному факультеті.

Співробітники кафедри є авторами трьох навчально-методичних посібників, які рекомендовані Центральним методичним кабінетом із вищої медичної освіти МОЗ України: Схема історії хвороби по стоматології: методичні вказівки для студентів 5-го курсу медичного факультету вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації; Асептика та антисептика в хірургічній стоматології. Навчально-методичний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих

медичних навчальних закладів IV рівня акредитації; Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології. Навчально-методичний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації.

Підготовлені робочі навчальні програми, навчально-методичні матеріали з дисциплін, що викладаються кафедрою для студентів, лікарів-інтернів, лікарів-слухачів.

Відділення хірургічної стоматології у 2008 році стало основною клінічною базою кафедри хірургічної та дитячої стоматології БДМУ, яке розраховане на 25 ліжок (20 дорослих, 5 дитячих). У вересні 2009 року новою навчально-клінічною базою кафедри після проведеного капітального ремонту став корпус за адресою вул. Ризька, 1^б.

У відділення хірургічної стоматології госпіталізуються хворі в основному з ургентною щелепно-лицевою патологією. Однак поряд із наданням невідкладної допомоги, лікарями – ординаторами відділення спільно із співробітниками кафедри розробляються нові методи лікування та діагностики.

Співробітниками кафедри хірургічної та дитячої стоматології спільно з лікарями-ординаторами відділення хірургічної стоматології обласної клінічної лікарні розроблено і впроваджено в практику охорони здоров'я вісім нових методів лікування та два способи діагностики: операція підняття дна гайморової пазухи при проведенні дентальної імплантації на верхній щелепі; операція транспозиції нижньощелепного нерва при імплантації на нижній щелепі; спосіб лікування одонтогенних аденофлегмон сорбентами та препаратами, іммобілізованими на їх основі; субперіостальна імплантація на беззубих щелепах; методика остеосинтезу високих переломів суглобового паростка нижньої щелепи титановими мініпластинами; операція пародонтопластики при хворобах пародонта з використанням алопластичних стоматологічних матеріалів; операція аугментації альвеолярних гребенів щелеп з використанням кісткових блоків; оптимізація загоєння ран щелепно-лицевої ділянки з використанням факторів росту; метод лікування хронічного катарального гінгівіту в дітей, які проживають на територіях із підвищеним рівнем нітратів, що включає комплексне застосування препарату "Імунофлазид" перорально та препарату "Протефлазид" місцево, сприяє нормалізації показників антиоксидантної системи захисту ротової рідини.

З метою оцінки стану тканин пародонта в дітей, які проживають на нітратозабруднених територіях, пропонується удосконалений спосіб діагностики, який крім загальноприйнятого клінічного обстеження включає параклінічне дослідження ротової рідини.

Вперше в практиці стоматології дитячого віку організовані уроки здоров'я для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, метою яких

є формування в студентів-стоматологів мотивації до проведення санітарно-просвітницької та санітарно-профілактичної роботи, а в дітей – дотримання здорового способу життя та гігієни ротової порожнини.

Наукові розробки впроваджено в практику лікувально-профілактичних закладів України (Вінницької, Івано-Франківської, Хмельницької, Чернівецької областей), що підтверджено відповідними актами впровадження.

Матеріали науково-дослідної роботи використовуються в лекційному курсі та на практичних заняттях стоматологічними кафедрами Буковинського державного медичного університету.

Колективом кафедри вивчаються питання: комплексного лікування гнійно-запальних процесів щелепно-лицевої ділянки препаратами з сорбційною дією (Н.Б.Кузняк); техніка реконструктивної хірургії та нові методики оптимізації остеогенезу в дентальній імплантології (В.В.Каленчук); стан вільнорадикальних процесів у тканинах порожнини рота при поєднанні цукрового діабету та ішемічно-реперфузійних уражень головного мозку (А.А.Галагдина); особливості клінічного перебігу, діагностики та лікування хронічного катарального гінгівіту в дітей, які мешкають на нітратно-забруднених територіях (О.І.Годованець); вікові зміни будови і синтопії стінок лобових пазух в онтогенезі людини (А.В.Бамбуляк).

Співробітники кафедри хірургічної та дитячої стоматології проводять консультативно-лікувальну та організаційно-методичну роботу у відділенні хірургічної стоматології Чернівецької обласної клінічної лікарні, КМУ Чернівецької обласної дитячої лікарні № 2 та інших лікувальних закладах міста та області.

Наукові здобутки висвітлені у вітчизняних та зарубіжних наукових виданнях, доповідалися на міжнародних, національних та регіональних наукових з'їздах, конференціях, симпозіумах. За період існування кафедри опубліковано 64 наукові праці, взято участь у 15 семінарах та 8 конференціях стоматологічного профілю, у I з'їзді черепно-щелепно-лицевих хірургів.

Завдяки зусиллям керівництва Буковинського державного медичного університету, обласної клінічної лікарні створюються належні умови для проведення навчально-методичної та лікувально-консультативної роботи, виконання наукових досліджень.

Література

1. Кузняк Н.Б. Лізетокс в лікуванні одонтогенних флегмон: матеріали III (X) з'їзду асоціації стоматологів України / Н.Б.Кузняк, С.В.Ткачик. – К., 2008. – С. 31-32.
2. Лізетокс – препарат вибору в лікуванні хворих на одонтогенні флегмони щелепно-лицевої ділянки: матеріали I з'їзду черепно-щелепно-лицевих хірургів України / Н.Б.Кузняк, В.В.Каленчук, А.А.Галагдина. – Київ, 2009. – С. 79-81.

3. Проокисно-антиоксидантні взаємовідносини в слизовій ротовій порожнині щурів зі стрептозоточин-індукованим діабетом, ускладненим неповною глобальною ішемією мозку: матеріали I з'їзду черепно-щелепно-лицевих хірургів України / А.А.Галагіна, С.С.Ткачук. – Київ, 2009. – С. 234-236.
4. Годованець О.І. Особливості клінічного перебігу та лікування хронічного катарального гінгівіту в дітей, що проживають на територіях, забруднених нітратами (експериментально-клінічне дослідження): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук.: «Стоматологія» / О.І.Годованець. – К., 2008. – 25 с.
5. Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання медицини». – Вінниця, 2004. – 321 с.
6. Кузняк Н.Б. Комплексне лікування гнійно-запальних процесів щелепно-лицевої ділянки препаратами з сорбційною дією: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук.: «Стоматологія» / Н.Б.Кузняк. – К., 1999. – 26 с.

ШАГИ СТАНОВЛЕННЯ ХИРУРГИЧЕСКОЙ СТОМАТОЛОГИИ НА БУКОВИНЕ

Н.Б.Кузняк, В.В.Бедик

Резюме. В статье изложены основные аспекты деятельности и достижения отделения хирургической стоматологии областной клинической больницы и кафедры хирургической стоматологии и детской стоматологии Буковинского государственного медицинского университета.

Ключевые слова: хирургическая стоматология, тенденции развития, достижения, перспективы развития.

STAGES OF FORMING OF SURGICAL STOMATOLOGY IN BUKOVYNA

N.B.Kuzniak, V.V.Bedyk

Abstract. The paper deals with the chief aspects of the activity and achievements of the Department of Surgical Stomatology of the Regional Clinical Hospital, the Department of Surgery and Pediatric Stomatology of Bukovinian State Medical University

Key words: surgical stomatology, developmental trends, achievements, perspectives

Bukovinian State Medical University (Chernivtsi)

Рецензент – доц. В.Е.Кардаш

Buk. Med. Herald. – 2010. – Vol. 14, № 2 (54). – P.156-158

Надійшла до редакції 1.12.2009 року